

1. Míra sociální kontroly v sousedství a charakter tohoto sousedství.

Sousedství: lidé žijící v takové prostorové blízkosti, že se osobně znají, vzájemně si mohou pomáhat, spolupracovat, přímo spolu komunikovat a zároveň podléhat sociální kontrole druhých a spoluvykonávat ji. Sousedství se od primární skupiny odlišuje vyšší formálností vztahů.

Sociální kontrola: procesy a mechanismy, kterými společnost nutí své členy k takovému chování, které je v jejím rámci považováno za žádoucí. Toho je dosaženo vnitřní kontrolou, kdy jedinec považuje společenské normy chování současně za měřítko, které je mu přirozeně vlastní, a vnější kontrolou udělováním pozitivních a negativních sankcí. Sociální kontrola probíhá při každodenní interakci, v malých skupinách a během celého procesu socializace.

Teoretická hypotéza: Míra sociální kontroly školní mládeže na vesnici je větší než na městském sídlišti.

Indikátory sousedství – typ sousedství: hustota obyvatelstva (vesnice/domky x město/sídliště/panelák), charakter sousedství: míra známosti a vzájemné pomoci jeho obyvatel.

Indikátory sociální kontroly – míra komunikace mezi obyvateli, sledování dětí a informovanost o jejich činnosti. Jak tráví volný čas mimo školu? Jak jsou o této mimoškolní činnosti informováni jejich rodiče? (docházka do zájmových kroužků, kde a s kým se děti setkávají, jakou činnost provozují, záškoláctví atd.)

Pracovní hypotéza: Rodiče žijící na vesnici jsou více informováni o mimoškolní činnosti svých dětí než rodiče žijící na městských sídlištích.

Lidé na vesnici si vidí tzv. „do talíře“, zejména starší obyvatelé mají přehled o činnosti ostatních obyvatel sousedství. Rodiče jsou neustále informováni o činnosti a chování svých dětí (v místním obchodě, na poště, na zastávce, v hospodě...). Naopak anonymní prostředí na městském sídlišti, kde se obyvatelé jednoho bloku neznají ani jménem, často netuší, do které rodiny školák patří, natož jak tráví volný čas.

1. Charakter a obsah sdělení a způsob jeho prezentace v novinách

Teoretická hypotéza: Čím je sdělovaná informace aktuálnější, tím je kladen větší důraz na její prezentaci.

Indikátor aktuálnosti – rychlost zpracování sdělení (jak dlouho trvá zpracování a přenos informace do tištěné podoby, kolik hodin či dní uběhlo od doby, co se událost stala a informace o ní se objevily v novinách?). Dnešní média se předhánějí, kdo informaci „uloví“ a sdělí čtenářům dříve, reportéři a redaktoři jsou přímo na „místě činu“ a mohou tak autenticky a aktuálně informovat o všech novinkách. Čím je sdělení „novější“ tím je pro čtenáře zajímavější, nikdo již nebude číst zprávy, které se staly před několika dny....

Indikátor prezentace - rozsah článku, velikost titulku, velikost fotografie (černobílá/v barvě), citace, emocionalita, přidání grafu, ankety, komentáře odborníka...

Pracovní hypotéza: Nejaktuálnější zprávy jsou prezentovány na předních stranách novin.

